KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI JANA PAWŁA II

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki

Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Al. Racławickie 14
20-950 Lublin

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **prawo kanoniczne**

1. Poziom/y studiów: **jednolite magisterskie**
2. Forma/y studiów: **stacjonarne/niestacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek **prawo kanoniczne, nauki prawne**

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	**Punkty ECTS**	
	liczba	**%**
prawo kanoniczne (studia stacjonarne)	263	88
prawo kanoniczne (studia niestacjonarne)	257	86

b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	**Nazwa dyscypliny**	**Punkty ECTS**	
		liczba	**%**
1.	nauki prawne (studia stacjonarne)	37	12
2.	nauki prawne (studia niestacjonarne)	43	14

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Symbol efektu kierunkowego	**Kierunkowe efekty uczenia się**	Odniesienie do Uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia poziomów 6-8 PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia poziomów 6-8 PRK
	Wiedza: absolwent zna i rozumie	**Kod składnika opisu**	**Kod składnika opisu**
K2A_W01	zna w zakresie rozszerzonym terminologię prawa kanonicznego oraz jej zastosowanie w innych pokrewnych dyscyplinach	P7U_W1	P7S_WG1
K2A_W02	ma rozszerzoną wiedzę o charakterze prawa kanonicznego, jego historycznych uwarunkowaniach, miejscu w systemie nauk	P7U_W1	P7S_WG2

	i relacjach do innych nauk		
K2A_W03	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej prawa kanonicznego	P7U_W1	P7S_WG1
K2A_W04	zna w zakresie pogłębionym aksjologię, sposoby i zasady stanowienia prawa, strukturę normy prawnej, typy wykładni prawnych i sposoby interpretacji prawa	P7U_W2	P7S_WG1; P7S_WK2
K2A_W05	ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę na temat najnowszych badań w dyscyplinie prawa kanonicznego, redagowania pracy naukowej z tej dyscypliny oraz zasad etycznych obowiązujących w nauce	P7U_W1	P7S_WG1; P7S_WK2
K2A_W06	ma uporządkowaną wiedzę w zakresie Biblii, dokumentów Magisterium Kościoła, światopoglądu chrześcijańskiego, wychowania katolickiego, moralności chrześcijańskiej, godności człowieka	P7U_W1	P7S_WK1
K2A_W07	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat celu, organizacji i funkcjonowania instytucji Kościoła	P7U_W1	P7S_WG1; P7S_WK3
K2A_W08	ma pogłębioną wiedzę na temat relacji Kościoła do państwa i świeckich systemów prawnych	P7U_W1	P7S_WG1
K2A_W09	zna w zakresie pogłębionym akty normatywne powszechne i partykularne oraz sposoby ich aplikacji w wymiarze administracyjnym i sądowniczym	P7U_W1	P7S_WG1
K2A_W10	ma pogłębioną wiedzę dotyczącą misyjnej i ekumenicznej działalności Kościoła, wychowania katolickiego, szkół i uniwersytetów katolickich, ich praw i obowiązków	P7U_W1	P7S_WG1
K2A_W11	ma pogłębioną wiedzę o wrodzonym i własnym prawie Kościoła do karania za przestępstwa, podmiocie sankcji karnych, karach, sposobach ich wymierzania i ustania	P7U_W1	P7S_WG1
K2A_W12	zna w zakresie pogłębionym prawo publiczne Kościoła, zasady wolności religijnej w wymiarze wspólnotowym, działalność Stolicy Apostolskiej w stosunkach międzynarodowych	P7U_W1	P7S_WG1
K2A_W13	ma pogłębioną wiedzę na temat uwarunkowań prawnych poszczególnych stanów życia w Kościele, osób duchownych, zakonnych i świeckich	P7U_W1	P7S_WG1
K2A_W14	ma pogłębioną wiedzę na temat kanonicznego procesu karnego, instytucji procesowych, procedury wymierzania i deklarowania kar kanonicznych i środków karnych	P7U_W1	P7S_WG1
K2A_W15	zna w stopniu pogłębionym uprawnienia majątkowe Kościoła, kościelne podmioty prawne, legalne sposoby pozyskiwania dóbr i ich alienacji	P7U_W1	P7S_WG1; P7S_WK3
K2A_W16	ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad	P7U_W1	P7S_WG1

	i norm etycznych obowiązujących zarówno w nauce, jak i w wykonywaniu zawodów prawniczych		
	Umiejętności: absolwent potrafi	**Kod składnika opisu**	**Kod składnika opisu**
K2A_U01	potrafi wskazać i w pogłębiony sposób wyjaśnić źródła prawa kanonicznego oraz ich wzajemne relacje	P7U_U1	P7S_UW1
K2A_U02	potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i analizy prawa kanonicznego w relacji do innych systemów prawnych oraz formułować własne opinie	P7U_U1	P7S_UW1
K2A_U03	potrafi właściwie analizować rozwój prawa kanonicznego i ukazywać jego związek z procesami zachodzącymi w społeczności Kościoła wywołującymi potrzebę normatywnych regulacji	P7U_U1	P7S_UW1
K2A_U04	potrafi sprawnie porozumiewać się za pomocą zwrotów prawniczych bezpośrednio i z wykorzystaniem współczesnych technik komunikacyjnych ze specjalistami z zakresu prawa, jak też z odbiorcami spoza grona specjalistów	P7U_U1	P7S_UK1
K2A_U05	potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące zagadnień prawniczych, korzystając z dorobku prawa kanonicznego, jak też pokrewnych dyscyplin naukowych	P7U_U3	P7S_UW1
K2A_U06	posiada pogłębioną umiejętność prezentowania własnych rozwiązań problemów prawnych, wątpliwości i sugestii, umie je poprzeć rozbudowaną argumentacją, przytaczając poglądy różnych autorów, stosując właściwe nauce zasady etyki zawodowej	P7U_U1	P7S_UW1; P7S_UK2
K2A_U07	potrafi wykorzystać i zastosować posiadaną wiedzę teoretyczną w gronie specjalistów, jak też w otwartej dyskusji na temat szeroko pojętych problemów prawnych, relacji Kościoła do państwa, związków wyznaniowych, zagadnień życia społecznego, gospodarczego i politycznego	P7U_U3	P7S_UK1
K2A_U08	potrafi posługiwać się ujęciami teoretycznymi i aplikować posiadane umiejętności w rozstrzygnięciach praktycznych określonych problemów prawnych w zakresie administracyjnym i procesowym	P7U_U1	P7S_UW1
K2A_U09	posiada umiejętność samodzielnej oceny pojawiającego się problemu prawnego oraz wskazania właściwego jego rozwiązania, posługuje się oryginalnie i twórczo najnowszymi metodami i technikami zdobywania i przekazywania wiedzy,	P7U_U1	P7S_UW1; P7S_UW3

	kompetentnie potrafi ją zastosować do praktycznych rozwiązań		
K2A_U10	potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem, a także planować działania na przyszłość wraz z ukierunkowywaniem innych w tym zakresie oraz nawiązywać dialog, propagując wyniki własnych osiągnięć naukowych i rozwiązań praktycznych	P7U_U2	P7S_UU1; P7S_UW1
K2A_U11	posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych z zakresu prawa kanonicznego, wykazując się znajomością prowadzenia dyskusji, oryginalnością prezentacji problemu i umiejętnością oceny logicznej norm prawnych oraz wyciągania właściwych wniosków	P7U_U3	P7S_UK2
K2A_U12	potrafi pracować w zespole, posiada umiejętność nakreślania wspólnych celów, potrafi przyjmować zarówno rolę podporządkowania się w zespole, jak też rolę lidera zespołu	P7U_U2	P7S_UO1; P7S_UO2
K2A_U13	komunikuje się ze środowiskiem specjalistów z prawa kanonicznego, jak też z przedstawicielami pokrewnych dyscyplin, w języku polskim i obcym zgodnie z wymaganiami określonymi przez Europejski System Opisu Kształcenia Językowego na poziomie B2+	P7U_U3	P7S_UK1; P7S_UK3
	Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do	**Kod składnika opisu**	**Kod składnika opisu**
K2A_K01	jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	P7U_K2	P7S_KK1; P7S_KK2; P7S_KR1
K2A_K02	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, wykazuje postawę przedsiębiorczą w odniesieniu do kształtowania własnej kariery zawodowej, odznacza się wytrwałością w podejmowaniu profesjonalnych działań indywidualnych i zespołowych w zakresie prawa kanonicznego	P7U_K2	P7S_KK1; P7S_KO2; P7S_KO3
K2A_K03	docenia znaczenie prawa kanonicznego w funkcjonowaniu społeczności Kościoła, jego rolę w zachowywaniu porządku tej społeczności w wymiarze doczesnym, a szczególnie, jego ukierunkowanie na zbawienie człowieka	P7U_K1	P7S_KO1; P7S_KO2; P7S_KR1
K2A_K04	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi przez Kościół w praktyce, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w jego misję	P7U_K1	P7S_KO1; P7S_KR1
K2A_K05	rozpoznaje problemy społeczne, bezprawne zachowania, angażuje się w ich rozwiązywanie sam i komunikując się ze	P7U_K2	P7S_KO1

	specjalistami, jak również z osobami, które nie są specjalistami w dyscyplinie prawo kanoniczne, aktywnie uczestniczy w zespołach o charakterze interdyscyplinarnym, poszerzając zakres swoich kompetencji		
K2A_K06	odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów, jak też modeluje taką postawę u osób obserwujących jego pracę	P7U_K3	P7S_KR1; P7S_KO1
K2A_K07	jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny, przestrzegania etyki zawodu prawniczego, dostrzegania problemów moralnych i etycznych dylematów także swojego środowiska, poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowości	P7U_K2	P7S_KR1
K2A_K08	identyfikuje i podejmuje działania na rzecz zachowania dziedzictwa Kościoła we wszystkich jego wymiarach	P7U_K1	P7S_KO2

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Michał Domagała	dr hab./adiunkt/prodziekan ds. kształcenia WPPKiA
Krzysztof Mikołajczuk	dr hab., prof. KUL/profesor KUL/dyrektor Instytutu Prawa Kanonicznego
Tadeusz Syczewski	dr hab., prof. KUL/profesor KUL
Anna Słowikowska	dr hab./adiunkt
Adam Kaczor	dr/adiunkt
Magdalena Sawa	mgr inż./specjalista
Marcin Rycek	mgr lic./doktorant
Dagmara Rembowska	student
Natalia Skrok	student

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku,poziomu i profilu studiów 2

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny 6

Prezentacja uczelni 8

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim 9

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się 9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się 10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie 13
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry 15
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie 17
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku 18
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku 19
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia 20
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach 22
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów 23

Część II.Perspektywy rozwoju kierunku studiów 26

Część III. Załączniki 28

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów 28
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających 36

Prezentacja uczelni

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II jest jednym z najstarszych polskich uniwersytetów i najstarszą uczelnią katolicką w tej części Europy. Uniwersytet posiada osobowość prawną i ma siedzibę w Lublinie. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II został powołany do istnienia decyzją Episkopatu Polski z dnia 27 lipca 1918 r. Na mocy ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. (Dz. U. Nr 27, poz. 242) uzyskał pełnię praw państwowych szkół akademickich.

Wydziałem Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, który stanowi integralną część Uniwersytetu, kieruje Dziekan. W strukturze Wydziału funkcjonuje Instytut Prawa Kanonicznego jako wyspecjalizowany instytut nauk kościelnych, utworzony zgodnie ze Statutem KUL. Instytut ten działa zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz normami zawartymi w konstytucji apostolskiej *Veritatis gaudium*, w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 r. i innych dokumentach Urzędu Nauczycielskiego Kościoła. Organami Instytutu są: Rada Instytutu i Dyrektor Instytutu. Praca naukowo-badawcza prowadzona jest w ramach trzech Katedr. Kadrę naukową tworzy 20 pracowników, wśród których są wybitni profesorowie nauk prawnych, uczeni z Polskiej Akademii Nauk i specjaliści uznani na forum międzynarodowym, posiadający bogate doświadczenie naukowe i dydaktyczne. Instytut Prawa Kanonicznego posiada Statut zatwierdzony przez Kongregację Edukacji Katolickiej w dniu 4 marca 2020 r. (N. 808/2019), określający cele i zadania Instytutu.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Instytut Prawa Kanonicznego prowadzi studia na kierunku prawo kanoniczne w następujących formach stacjonarne jednolite magisterskie, niestacjonarne jednolite magisterskie, stacjonarne doktoranckie (w fazie wygaszania), studia podyplomowe (znajdują się w aktualnej ofercie).

Koncepcja kształcenia na kierunku prawo kanoniczne jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni (Preambuła Statutu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II przyjętego 25 kwietnia 2019 r., zatwierdzonego Dekretem Stolicy Apostolskiej 14 września 2019 r. oraz Strategia Rozwoju KUL na lata 2020-2025). Odpowiada celom określonym w strategii jednostki ponieważ: kształci przyszłych kanonistów i kształci kadry naukowe tak, aby w podjętej w przyszłości pracy cechował ich profesjonalizm, otwartość na ludzi, najwyższe standardy etyki zawodowej, postawa służby prawdzie i wierność Urzędowi Nauczycielskiemu Kościoła.

Proces kształcenia uwzględnia wzorce krajowe i międzynarodowe: kadra naukowo-dydaktyczna aktywnie uczestniczy i organizuje międzynarodowe konferencje naukowe, współpracuje z dykasteriami Kurii Rzymskiej, uczestniczy w międzynarodowych programach wymiany naukowej, w stażach naukowych wprowadzając przez to nowe nurty kształcenia. Plany rozwoju kierunku uwzględniają aktualne zmiany zachodzące zarówno w dziedzinie nauk społecznych, jak i w dyscyplinie prawa kanonicznego w szczególności z zakresu teorii nauk prawnych, prawa małżeńskiego, kościelnego prawa karnego oraz prawa kanonizacyjnego. W odpowiedzi na zapotrzebowanie społeczne tworzone są nowe specjalności. Plany rozwoju kierunku odpowiadają wymogom społeczności kościelnej. Na kierunku są kształceni przyszli adwokaci, pracownicy sądów kościelnych, urzędnicy kościelni, wykładowcy prawa kanonicznego w wyższych seminariach duchownych i wydziałach prawa kanonicznego w Polsce i za granicą. Jednostka realizuje założone efekty uczenia się przypisane dyscyplinie prawo kanoniczne dotyczące m.in. terminologii prawa kanonicznego, zastosowania go w innych pokrewnych dyscyplinach, aksjologii, sposobów i zasad stanowienia prawa, struktury normy prawnej, typów wykładni prawnych i sposobów interpretacji prawa. Dobór treści programowych na kierunku prawo kanoniczne został przeprowadzony w oparciu o zakładane efekty uczenia się oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy. W procesie kształcenia uwzględnia się aktualny stan wiedzy w zakresie prawa kanonicznego dotyczący kościelnego ustawodawstwa powszechnego oraz ustawodawstwa partykularnego Kościoła w Polsce. Nauczyciele akademiccy dobierają metody i formy pracy odpowiednie do treści kształcenia w taki sposób, aby umożliwić uzyskanie zakładanych efektów uczenia się. Tradycyjne nauczanie zostało uzupełnione metodami praktycznymi (aktywizującymi, interaktywnymi), takimi jak symulacja procesów małżeńskich oraz redagowanie pism procesowych. W ramach zaznajomienia studentów z głównymi instytucjami kościelnymi organizowane są wyjazdy do Nuncjatury Apostolskiej oraz do Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski. Istotnym elementem stosowanych metod dydaktycznych jest szerokie dostępnego orzecznictwa (przede wszystkim Trybunału Roty Rzymskiej), a także aktywizacja studentów poprzez możliwość udziału w klinice prawa (sekcja prawa kanonicznego).

Koncepcję kształcenia charakteryzuje jednolitość programowa i koncentracja na zajęciach z zakresu prawa kanonicznego. Znajduje ona pełne wsparcie w profilu naukowym kadry akademickiej oraz prowadzonych badaniach naukowych, co pozwala na realizację założonych celów operacyjnych. Przykładem może być proces przygotowywania programów i metod kształcenia, które uwzględniają praktyczne potrzeby gospodarki oraz sfery życia publicznego, jak też zapewniają możliwości rozwijania kwalifikacji ogólnych i zawodowych absolwentów w ciągu całego życia. Program studiów na kierunku prawo kanoniczne został opracowany w taki sposób, aby umożliwić studentom osiągnięcie zakładanych kompetencji ogólnych i specjalistycznych, odnoszących się do wiedzy,

umiejętności i kompetencji społecznych, w tym umiejętności stosowania wiedzy w praktyce oraz zauważenia potrzeby kształcenia się przez całe życie. Celem kształcenia jest nie tylko zapoznanie studentów z poszczególnymi dziedzinami prawa kanonicznego, ale także z ich praktycznym zastosowaniem, aby student miał świadomość potrzeby ciągłego poszerzania swojej wiedzy, jej uaktualniania oraz wagi wykorzystania norm moralnych i etycznych w zawodach prawniczych, co pozwala osiągnąć zakładane efekty uczenia się oraz realizować misję i cele Uniwersytetu. W ramach studiów studenci zapoznawani są również z metodologią prawa kanonicznego, dzięki której uzyskują wiedzę i umiejętności pozwalające na samodzielne prowadzenie badań naukowych w dyscyplinie prawo kanoniczne. Prowadzeniu takiej działalności sprzyja utworzony przez Władze Uczelni program grantów misyjnych o określonej tematyce w danym roku.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program kształcenia na kierunku prawo kanoniczne jako kierunku kościelnym skonstruowany jest na bazie wymogów stawianych przez Stolicą Apostolską w konstytucji apostolskiej papieża Franciszka *Veritatis gaudium* z dnia 8 grudnia 2017 r. oraz w *Zarządzeniach wykonawczych Kongregacji ds. Edukacji Katolickiej dla wiernej realizacji konstytucji apostolskiej „Veritatis Gaudium"* (art. 60-63), a także treści kształcenia wynikających z potrzeb dalszego kształcenia zawodowego i rynku pracy oraz potrzeb organizacyjnych Kościoła katolickiego, w ścisłym powiązaniu z badaniami naukowymi prowadzonymi w Instytucie Prawa Kanonicznego oraz charakterem i misją Uniwersytetu.

Zakres treści programowych ujęty został w programie studiów, zatwierdzonym uchwałą Senatu KUL nr 818/I/5 z 23 kwietnia 2020 r. w sprawie ustalenia programów studiów dla niektórych kierunków studiów. Jego ogólna konstrukcja zasadza się na merytorycznym przyporządkowaniu poszczególnych przedmiotów w oparciu o następujące kryteria: treść i charakter przedmiotu; poziom jego realizacji (kadra Instytutu, uniwersytecka, visiting scholar); obligatoryjność lub możliwości wyboru zajęć przez studenta (przedmioty obligatoryjne i fakultatywne), specyfikę metodyki badań i nauczania w dyscyplinie, jak również możliwość zdobycia wymaganych umiejętności praktycznych niezbędnych na dalszych etapach rozwoju zawodowego oraz przygotowania studentów do procesu dyplomowania. Program kształcenia uwzględnia przedmioty prowadzone w językach obcych.

Program studiów podlega corocznym przeglądom i korektom, które mają na celu zoptymalizowanie go pod względem realizacji zakładanych celów, a także indywidualizacji ścieżki kształcenia. Istotnym wyznacznikiem wprowadzanych zmian jest także zapewnienie studentom z jednej strony możliwości uzyskania jak najbardziej aktualnej wiedzy uwzględniającej dokonywane zmiany w systemie prawa kanonicznego, a z drugiej – możliwości przygotowania się do egzaminu na kościelny stopień licencjata, uprawniający do wykonywania określonych przez przepisy prawa kanonicznego urzędów i zadań.

W obecnie realizowanym programie kształcenia przewidziane są zajęcia dydaktyczne wpisujące się w ogólną koncepcję i misję Uniwersytetu, a także zajęcia o charakterze ogólnym, jak wychowanie fizyczne, realizowane przez Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz lektoraty realizowane przez Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych.

Kolejne zajęcia dydaktyczne merytorycznie odnoszą się do kierunkowych treści programowych realizowanych przez pracowników Instytutu Prawa Kanonicznego zgodnie z profilem ich badań naukowych. Przedmioty do nich zaliczane są rozłożone w planie studiów stosownie do stopnia zaawansowania wiedzy i umiejętności na poszczególnych latach studiów. Stanowią one, zgodnie z konstytucją apostolską *Veritatis gaudium*, przedmioty obligatoryjne, obejmujące całość aktów normatywnych prawa kanonicznego Kościoła katolickiego. Z uwagi na zapewnienie szerokiej

możliwości indywidualnego kształtowania treści programowych, student ma obowiązek wybrania wykładów fakultatywnych z puli ustalanej w każdym roku akademickim. Ponadto student może wybrać zajęcia ze specjalizacji katolickich Kościołów wschodnich.

Do finalizacji cyklu kształcenia oraz przyszłej pracy badawczej przygotowują zajęcia seminaryjne. Efekty uczenia się zakładają bezpośrednie oddziaływanie w relacji promotor – student oraz samodzielną pracę w celu pogłębiania wiedzy.

Studia w zakresie prawa kanonicznego realizowane są w cyklu 5-letnim, obejmującym 10 semestrów, przy czym łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych wynosi 3000, zaś na studiach niestacjonarnych – 1740. Realizacja programu, odzwierciedlona w planie studiów, następuje z uwzględnieniem potrzeby równomiernego rozłożenia zajęć w poszczególnych semestrach, gwarantującego studentom optymalne warunki zdobywania wiedzy i jej rozwijania we własnym zakresie.

Liczba punktów ECTS w obu powyższych przypadkach konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów wynosi 300, przy czym w każdym roku studiów student obowiązany jest uzyskać 60 punktów ECTS, co zapewnia równomierny podział nakładu pracy studenta (ze stopniowym wzrostem nakładu pracy własnej na kolejnych latach studiów). Ilość zajęć do wyboru przez studenta wynosi 30% punktów ECTS.

Organizacja zajęć uzależniona jest od formy studiów. Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku. Studia niestacjonarne odbywają się w cyklach w ramach zjazdów obywających się zazwyczaj co trzy-cztery tygodnie w dniach od środy do piątku. Uczelnia przyjęła stałe godziny zajęć, w tzw. modułach czasowych trwających 50 minut, z czego 45 minut przypada na zajęcia dydaktyczne, a 5 minut na przerwę. Zajęcia są prowadzone w pomieszczeniach Collegium Iuridicum. Wyjątek stanowi wychowanie fizyczne, które jest prowadzone w specjalistycznych pomieszczeniach Uczelni. Z racji pandemii w II semestrze roku akademickiego 2019/2020 i w roku akademickim 2020/2021 zajęcia w większości odbywają się w formie zdalnej przy użyciu technologii teleinformatycznych (Microsoft Teams).

Rozkłady wszystkich zajęć z obsadą i formą ich zaliczeń podawane są do wiadomości przez platformę e-KUL oraz na stronie KUL, nie później niż tydzień przed rozpoczęciem semestru. Zapisy na zajęcia „do wyboru" odbywają się poprzez platformę e-KUL. Limity osobowe na poszczególnych rodzajach zajęć określa Rektor na podstawie uchwały Senatu KUL z 29 stycznia 2015 r. (z późn. zm.) w sprawie określenia zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, sposobu określania pensum oraz ustalania liczebności grup zajęciowych. Standardowo grupy: ćwiczeniowe liczą do 30 osób, warsztatowe i laboratoria do 15 osób, konwersatoria, wykłady fakultatywne do 30 osób.

Program studiów obejmuje zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Z wyjątkiem przedmiotów ogólnouniwersyteckich, języka obcego, wychowania fizycznego oraz praktyk, są to zajęcia związane z badaniami naukowymi prowadzonymi przez nauczycieli akademickich na kierunku prawo kanoniczne.

Zgodnie z przywołaną wyżej uchwałą Senatu KUL z 29 stycznia 2015 r., pracownicy mają obowiązek odbywania konsultacji ze studentami, w godzinach podanych na stronie i platformie e-KUL. Szczegółowe zasady odbywania konsultacji, a także organizacji zajęć dydaktycznych określa Zarządzenie Rektora KUL z 23 listopada 2017 r. w sprawie określenia zasad organizacji zajęć dydaktycznych i konsultacji oraz Zarządzenie Rektora KUL z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie organizacji kształcenia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

Od 2012 r. zapewniony jest dostęp do e-learningu na platformie e-KUL dla pracowników i studentów. Szczegółowe zasady tworzenia i prowadzenia zajęć dydaktycznych w formie elektronicznej określa Regulamin w tej sprawie wprowadzony Zarządzeniem Prorektora ds. studenckich z dnia 5 maja 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu tworzenia i prowadzenia zajęć dydaktycznych w formie elektronicznej, z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz Zarządzeniem Rektora KUL z dnia 1 kwietnia 2020 r. w sprawie realizacji zajęć dydaktycznych w formie zdalnej. W czasie ograniczeń spowodowanych pandemią większość zajęć dydaktycznych odbywa się z wykorzystaniem platformy Microsoft Teams.

Poza standardowym procesem kształcenia, obejmującym bezpośredni kontakt z nauczycielami akademickimi oraz możliwością korzystania z form e-learningowych, zgodnie z Regulaminem Studiów KUL na kierunku prawo kanoniczne studia mogą odbywać się w ramach indywidualnego toku studiów (ITS) lub w ramach indywidualnej organizacji studiów (IOS). ITS polega na rozszerzeniu zakresu wiedzy i umiejętności w ramach studiowanego kierunku na podstawie oferty dydaktycznej całego Uniwersytetu lub na udziale studentów w pracach badawczych. Natomiast z IOS mogą skorzystać m.in. kobiety w stanie błogosławionym i rodzice wychowujący dzieci; niepełnosprawni bądź ich opiekunowie; uczestnicy prac badawczych; studenci pracujący; aktywnie działający w organizacjach studenckich i organach uniwersyteckich, a także studiujący na więcej niż jednym kierunku studiów. Szczególne zasady odbywania studiów dotyczą studentów niepełnosprawnych, na rzecz których aktywnie działa Centrum Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością.

Metody kształcenia motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Właściwe metody kształcenia i weryfikacja osiągnięcia efektów kształcenia są indywidualnie dobierane dla każdego przedmiotu ujętego w planie studiów. Należy zwrócić uwagę na zróżnicowane formy prowadzonych zajęć. Przeważającą formą są wykłady i towarzyszące im ćwiczenia; obok nich występują wykłady fakultatywne, konwersatoria, laboratoria, kliniki prawa, seminaria, proseminaria, lektoraty. W celu zwiększenia zakresu nabywanych kompetencji praktycznych oraz zapewnienia możliwości bezpośredniej współpracy z prowadzącymi zajęcia pracownikami naukowymi wprowadzono także formę warsztatów, która umożliwia pracę w małych grupach (do 15 osób).

Na studiach niestacjonarnych dominują wykłady. Ponadto w ramach planu studiów niestacjonarnych realizowane są wykłady fakultatywne, konwersatoria, seminaria, proseminaria i lektoraty.

Stosowane metody kształcenia przewidują wykorzystanie aktywizujących form pracy ze studentami na zajęciach, a także obligują do samodzielnego uczenia się. Do aktywizujących metod wykorzystywanych na zajęciach należy zaliczyć: zajęcia ćwiczeniowe, w tym warsztatowe, laboratoryjne i konwersatoria, w ramach których są stosowane szeroko: metoda ćwiczeniowa, giełda pomysłów, klasyczna metoda problemowa, w tym dyskusja problemowa, metoda panelowa, referaty, studium przypadku (kazusy prawne), metoda sytuacyjna, metoda seminaryjna oraz symulacyjna.

Ważnym elementem treści programowych jest aspekt praktycznego przygotowania studentów, zgodnie z Zarządzeniem Rektora KUL z 19 grudnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i odbywania praktyk obowiązkowych i nieobowiązkowych na studiach wyższych na KUL oraz uchwałą Rady Instytutu Prawa Kanonicznego z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie Regulaminu odbywania studenckich praktyk zawodowych na kierunku prawo kanoniczne. Praktyka studencka stanowi część programu studiów. Jej celem jest poszerzanie wiedzy zdobytej podczas studiów i jej praktyczne wykorzystanie. Regulamin studenckich praktyk zawodowych przewiduje obowiązek odbycia praktyki zawodowej w wymiarze 3 tygodni przez studentów studiów stacjonarnych i studentów studiów niestacjonarnych. Praktyki realizowane są po III i IV roku studiów. Nadzór nad praktykami sprawuje opiekun praktyk, którego obowiązki określono w Regulaminie. Miejscem odbywania praktyk są kurie diecezjalne, sądy kościelne i kancelarie parafialne. Zasady odbywania studenckich praktyk zawodowych określają umowy. Zaliczenie praktyk studenckich przez opiekuna praktyk następuje na podstawie przedstawionej dokumentacji odbytej praktyki.

Działalność naukowa studentów prawa kanonicznego jest prowadzona przy wsparciu kadry akademickiej m.in. poprzez:

– Koło Naukowe Kanonistów, które organizuje konferencje naukowe, wyjazdy m.in. do Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski, wykłady otwarte;

– Wydziałowy Samorząd Studentów, który organizuje coroczne LEXALIA (wykłady i warsztaty otwarte dla studentów);

– Uniwersytecką Poradnię Prawną, której celem jest przede wszystkim zwiększenie dostępności do bezpłatnej pomocy prawnej osobom najuboższym, a w konsekwencji – współtworzenie podstaw społeczeństwa obywatelskiego poprzez ułatwianie ochrony podmiotowych praw jednostki oraz

wykorzystania dostępnych w tym zakresie środków prawnych. Oddelegowani do działalności Poradni pracownicy Instytutu odpowiedzialni są za jej sekcję kanoniczną, sprawując opiekę merytoryczną nad zaangażowanymi w jej prace studentami. Uczestnictwo w Poradni uczy praktycznej aplikacji zdobytych na zajęciach informacji, prawidłowej identyfikacji i poszukiwania rozwiązań dla powstających w praktyce problemów.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Szczegółowe zasady rekrutacji określają uchwały przyjmowane każdego roku przez Senat KUL. Aktualnie określa je uchwała Senatu KUL nr 824/II/6 z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie zasad postępowania rekrutacyjnego na studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w roku akademickim 2021/2022.

Postępowanie rekrutacyjne na studia odbywa się w dwóch formach: postępowanie dla kandydatów z tzw. nową maturą oraz postępowanie dla kandydatów z tzw. starą maturą, każdorazowo z uwzględnieniem wyników kandydata poświadczonych świadectwem maturalnym. Kandydaci posiadający dyplom matury międzynarodowej (International Baccalaureate) wydany przez Biuro IB w Genewie, przyjmowani są na podstawie wymaganych dokumentów (otrzymują maksymalną liczbę punktów) w ramach planowanej liczby miejsc, o ile uzyskają na egzaminie IB łączną sumę punktów przynajmniej 28. Szczególne zasady rekrutacji odnoszą się do laureatów, finalistów olimpiad przedmiotowych oraz konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich (Uchwała Senatu KUL z 21 grudnia 2018 r. w sprawie zasad przyjmowania na studia laureatów konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich w latach 2019-2022). Przepisy organizacyjne dotyczące zasad rekrutacji przewiduje Zarządzenie Rektora KUL z 13 października 2016 r. w sprawie określenia harmonogramów działań związanych z planowaniem zajęć dydaktycznych, uruchamianiem nowych kierunków studiów oraz rekrutacją na studia kandydatów polskich i zagranicznych. Warunkiem rozpoczęcia procesu rekrutacji jest rejestracja kandydata na platformie internetowej (indywidualne konto rejestracyjne) oraz wniesienie opłaty. Postępowanie konkursowe prowadzone jest przed Wydziałową Komisją Rekrutacyjną, której członków powołuje Dziekan. Wyniki postępowania konkursowego są jawne. Z przebiegu postępowania rekrutacyjnego sporządza się protokoły zbiorcze i indywidualne.

Zasady i warunki oraz tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia w związku z uzyskaniem kwalifikacji w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, wynikają z § 18 Regulaminu Studiów KUL oraz uchwały Rady Wydziału w tej sprawie. Dziekan na podstawie analizy i porównania dotychczas osiągniętych efektów uczenia się z obowiązującym programem studiów dla danego cyklu kształcenia ustala w sposób zindywidualizowany listę przedmiotów uznanych za zaliczone na podstawie przedstawionej dokumentacji oraz różnice programowe konieczne do zaliczenia, wskazując przedmioty, osoby prowadzące oraz termin zaliczenia tychże różnic.

Zasady i warunki walidacji (potwierdzania efektów uczenia się) określa uchwała Senatu KUL nr 809/II/7 z dnia 26 września 2019 r. w sprawie dostosowania organizacji potwierdzania efektów uczenia się do przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zasady te odnoszą się do potwierdzenia efektów uczenia się poza edukacją formalną oraz w ramach edukacji nieformalnej. Regulamin przewiduje szczegółową procedurę – prawa i obowiązki wnioskodawcy, organy (Wydziałową Komisję ds. Weryfikacji Efektów Kształcenia, Uczelnianą Komisję Odwoławczą, a także Centrum ds. Potwierdzania Efektów Kształcenia), jak również formy potwierdzania efektów kształcenia.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania efektów uczenia się wynikają z Zarządzenia Rektora z 12 maja 2015 r. w sprawie systemu weryfikacji efektów kształcenia. Na proces weryfikacji efektów

kształcenia składają się formy weryfikacji, metody weryfikacji oraz sposoby weryfikacji. Powołane Zarządzenie reguluje także szczegółowe obowiązki nauczyciela akademickiego w zakresie weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się z danego przedmiotu.

Metody sprawdzenia i oceniania poziomu osiągania efektów uczenia się w trakcie procesu kształcenia uzależnione są od przyjętej strategii przez kierownika katedry oraz prowadzącego zajęcia. Punktem odniesienia w tym zakresie są zakładane efekty uczenia się. Informacja na ten temat zamieszczona jest w kartach przedmiotów oraz podawana do wiadomości studentom przed przystąpieniem do realizacji przedmiotu, w tym na platformie e-KUL. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się opiera się na określonych dla danego przedmiotu metodach weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Przykładowymi metodami weryfikacji efektów uczenia się są: wypowiedź ustna, praca pisemna, test otwarty, test wyboru, przygotowywanie wzorów umów, kazusowe, itp. Ocena końcowa z przedmiotu ustalana jest często na podstawie wyników pisemnych prac egzaminacyjnych, testów, kazusów. Skala ocen wynika z § 20 Regulaminu Studiów KUL.

W okresie zaliczeniowym, którym jest semestr, student zobowiązany jest uzyskać zaliczenie wszystkich zajęć i praktyk przewidzianych planem studiów oraz złożyć obowiązujące egzaminy i uzyskać wymaganą liczbę punktów ECTS. Podstawą zaliczenia semestru przez studenta uczestniczącego w wymianie międzynarodowej jest zrealizowanie programu zatwierdzonego przez koordynatora instytutowego lub wydziałowego, a w przypadku programu MOST, programu zatwierdzonego przez dziekana.

Zaliczeń zajęć dokonuje się na ostatnich zajęciach w okresie zaliczeniowym. Jeżeli wykład kończy się egzaminem, zaliczenia wykładu dokonuje się przez wpis oceny z egzaminu. Warunkiem zaliczenia seminarium w ostatnim semestrze studiów jest akceptacja pracy dyplomowej przez promotora. Student, za zgodą dziekana, może przystąpić do zaliczenia zajęć, w tym do egzaminu, przed wyznaczonym terminem zaliczenia, jednak nie wcześniej niż cztery tygodnie przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. W okresie stanu pandemii zaliczenia odbywają się na zasadach określonych w Zarządzeniu Rektora nr ROP-0101-167/20 Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie trybu organizacji i przeprowadzania sesji egzaminacyjnej i egzaminów dyplomowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 oraz Zarządzenia Nr 1/2020 Dziekana Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL z dnia 3 czerwca 2020 r. w sprawie zasad weryfikacji efektów uczenia się w okresie obowiązywania stanu epidemii.

Terminy egzaminów ustala dziekan, na podstawie propozycji nauczycieli akademickich składanych nie później niż na 6 tygodni przed rozpoczęciem sesji (w praktyce nierzadko już na początku semestru) i po zasięgnięciu opinii przedstawiciela właściwego samorządu studenckiego oraz podaje do wiadomości na jeden miesiąc przed rozpoczęciem sesji. Wyniki egzaminów i zaliczeń wpisywane są odpowiednio przez egzaminatora i prowadzącego zajęcia do protokołu elektronicznego na platformie e-KUL. O wynikach studenci informowani są bezpośrednio i indywidualnie, poprzez platformę e-KUL. Szczegółowe zasady dokumentowania przebiegu studiów określa Zarządzenie Prorektora ds. Nauki i Kształcenia KUL z 18 grudnia 2017 r. w sprawie określenia zasad dokumentowania przebiegu studiów w postaci elektronicznej. W przypadku prac pisemnych studenci mogą zweryfikować ocenę pracy w czasie konsultacji egzaminatora, które w okresie stanu pandemii odbywają się na platformie Microsoft Teams.

Warunkiem zakończenia studiów jest przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Magisterską pracę dyplomową student przygotowuje pod kierunkiem uprawnionego do tego nauczyciela akademickiego: profesora lub doktora habilitowanego, a w szczególnych wypadkach doktora. Temat pracy akceptuje promotor, a zatwierdza Rada Instytutu Prawa Kanonicznego nie później niż na rok przed ostatnim dniem zajęć dydaktycznych w ostatnim semestrze studiów. Tematyka prac magisterskich musi być spójna z przedmiotem seminarium magisterskiego i badaniami naukowymi promotora.

Procedurę składania egzemplarza pracy dyplomowej w formie elektronicznej przez platformę e-KUL określa Zarządzenie Prorektora ds. Studenckich KUL z 20 stycznia 2016 r. w sprawie zasad składania egzemplarza pracy dyplomowej w formie elektronicznej poprzez platformę e-KUL z załącznikami. Wraz z pracą dyplomową student składa oświadczenie potwierdzające samodzielność

wykonania pracy i zgodność wersji elektronicznej pracy z wersją papierową, a także oświadczenie dotyczące przekazania pracy do ogólnopolskiego repozytorium pisemnych prac dyplomowych oraz sprawdzenia pracy przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem programu antyplagiatowego współpracującego z ogólnopolskim repozytorium pisemnych prac dyplomowych (Zarządzenie Rektora KUL z 15 stycznia 2019 r. w sprawie zasad polityki antyplagiatowej oraz badania oryginalności prac dyplomowych na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II). Student zobowiązany jest także do złożenia oświadczenia woli dotyczącego: monitorowania kariery zawodowej absolwenta, przesyłania informacji promocyjnych za pomocą środków komunikacji elektronicznej, a także niewyłącznej bezterminowej licencji o charakterze nieodpłatnym na udostępnienie pracy dyplomowej w Archiwum Uniwersyteckim KUL. Elektroniczny formularz oświadczeń dostępny jest na platformie e-KUL w menu WEB S4A -> [Wnioski], po uprzednim wprowadzeniu i zatwierdzeniu elektronicznej wersji pracy dyplomowej. Oceny pracy dokonuje promotor i recenzent wyznaczony przez dziekana. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i odbywa się przed komisją powołaną przez dziekana. Warunkiem ukończenia studiów jest złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Po zakończeniu egzaminu dyplomowego studentowi ogłasza się jego wynik oraz ocenę, jaka zostanie umieszczona na dyplomie ukończenia studiów. Podstawę obliczenia ostatecznego wyniku studiów zawarto w § 39 Regulaminu Studiów KUL. W związku z pandemią egzaminy dyplomowe odbywają się w formie zdalnej przy użyciu technik teleinformatycznych, zgodnie z Zarządzeniem Rektora KUL z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie trybu organizacji i przeprowadzania sesji egzaminacyjnej i egzaminów dyplomowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

Analizy dotyczące: liczby kandydatów przyjętych na studia, liczby skreślonych studentów, liczby studentów kończących studia w terminie o zasięgu ogólnouniwersyteckim, odnoszące się do kierunku prawo kanoniczne prowadzone są regularnie i systemowo przez agendy Uczelni – Dział Kształcenia. Informacje zbiorcze są dostępne dla dziekana. Na podstawie analizy danych proponowane są zmiany programowe, zawieszane są specjalizacje czy poszczególne przedmioty. W sprawach studenckich wymagających różnoaspektowej pomocy doraźnej szeroką aktywność przejawia prodziekan ds. studenckich. Badaniem losu absolwentów zajmuje się ogólnouniwersyteckie Biuro Karier KUL, przeprowadzane były także ankiety przygotowane przez pracowników sekretariatu WPPKiA. Wymianę informacji i nawiązanie szerszych kontaktów z absolwentami umożliwił zorganizowany z okazji stulecia KUL Zjazd Absolwentów (8-9 czerwca 2018 r.); służy temu także specjalna strona https://tpkul.pl/pl/absolwenci-kul/. Przy Wydziale działa Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, stanowiące kolejne forum wymiany informacji.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku prawo kanoniczne to przede wszystkim 20 pracowników zatrudnionych w Instytucie (2 na stanowisku profesora, 6 na stanowisku profesora KUL, 5 na stanowisku adiunkta posiadającego stopień naukowy doktora habilitowanego, 4 na stanowisku adiunkta posiadającego stopień naukowy doktora, 3 na stanowisku asystenta), którzy prowadzą badania naukowe poświadczone publikacjami naukowymi oraz udziałem w konferencjach naukowych o zasięgu krajowym i zagranicznym. Pracownicy prowadzą zajęcia w języku polskim, a nadto – stosownie do programu studiów – w językach obcych (w j. hiszpańskim i j. włoskim).

Pracownicy wykładający na kierunku prawo kanoniczne realizują granty zewnętrzne (np. finansowane przez Narodowe Centrum Nauki: 1) *Legal aspects of the management of church*

property, projekt realizowany w języku angielskim, w ramach konkursu SONATA, w latach 2015-2017, nr umowy UMO-2014/15/D/HS5/00664; 2) *„Sponsorship" of charitable works of the Church in Poland. Legal and practical aspects*, projekt realizowany w języku angielskim, w ramach konkursu OPUS 19, w latach 2018-2020, nr umowy UMO-2017/25/B/HS5/00739) oraz wewnętrzne (środki finansowe na badania naukowe dzielone są w trybie konkursowym w ramach dyscyplin naukowych). Podstawową płaszczyzną upowszechniania dorobku kadry są publikacje naukowe. W latach 2016-2020 opublikowano: 16 monografii, 33 monografie wieloautorskie (redakcja), 111 artykułów w czasopismach naukowych, 104 rozdziały w monografiach. Część pracowników na kierunku prawo kanoniczne realizuje swoje kompetencje również poza Uczelnią (sędziowie, adwokaci kościelni). Pracownicy Instytutu pełnią odpowiedzialne i prestiżowe funkcje uniwersyteckie (m.in. Rektor Wyższego Seminarium Duchownego Najświętszego Serca Pana Jezusa w Drohiczynie; Prorektor ds. Misji i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II), kościelne (m.in. Sekretarz Generalny Konferencji Episkopatu Polski; konsultorzy Rady Prawnej Konferencji Episkopatu Polski; konsultor Rady Naukowej Konferencji Episkopatu Polski; członek Zespołu Konferencji Episkopatu Polski ds. Kontaktów z Przedstawicielami Kościoła Greckokatolickiego na Ukrainie; członkowie Zespołu Roboczego do Opracowania Wewnątrzkościelnych Regulacji Dotyczących Ochrony Danych Osobowych; członek Zespołu Roboczego ds. Nowelizacji Statutu i Regulaminu Konferencji Episkopatu Polski; Wikariusz Sądowy Sądu Metropolitalnego Lubelskiego) i państwowe (członek Komisji Dyscyplinarnej ds. nauczycieli akademickich przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego; członek Rady Doskonałości Naukowej – Zespół Nauk Społecznych; stały członek Rady ds. Rozwoju Nauki i Szkolnictwa Wyższego przy Wojewodzie Lubelskim).

Zatrudnienie nauczyciela akademickiego odbywa się zgodnie z procedurą określoną Zarządzeniem Rektora KUL z dnia 22 maja 2014 r. w sprawie określenia zasad nawiązywania i przedłużania stosunków pracy nauczycieli akademickich w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Zgodnie z § 51 i § 52 Statutu KUL zatrudnienie po raz pierwszy na Uniwersytecie nauczyciela akademickiego w wymiarze przewyższającym połowę etatu następuje po przeprowadzeniu otwartego konkursu. Konkurs ogłasza Rektor na wniosek Dziekana. Komisję konkursową na Wydziale powołuje Rektor, na wniosek Dziekana. W skład komisji konkursowej wchodzą: Dziekan lub upoważniony przez niego Prodziekan, osoba mająca być bezpośrednim przełożonym zatrudnianego pracownika oraz co najmniej dwie osoby posiadające tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego, reprezentujące tę samą co kandydat dyscyplinę nauki. Komisji przewodniczy Dziekan (Prodziekan) i jego głos jest rozstrzygający w razie równości głosów. Komisja konkursowa podejmuje decyzję o wyłonieniu kandydata. Zamknięcia konkursu dokonuje Dziekan. W przypadku braku zgłoszeń kandydatów, dziekan dokonuje zamknięcia konkursu, powiadamiając o tym fakcie Rektora. Dziekan przedstawia kandydata wyłonionego w drodze konkursu Radzie Instytutu celem zaopiniowania. Po wyrażeniu opinii przez Radę Instytutu, Dziekan przedstawia kandydata Rektorowi, który podejmuje decyzję w sprawie zatrudnienia.

Szczegółowe kryteria awansu zawodowego określa uchwała Senatu KUL z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie określenia zasad i szczegółowych wymagań kwalifikacyjnych dla kandydatów przy awansach w grupie nauczycieli akademickich na stanowiska badawczo-dydaktyczne, badawcze i dydaktyczne (837/I/3). Procedura awansowania rozpoczyna się na wniosek kandydata do awansu, po spełnieniu określonych wymagań. Wniosek opiniowany jest przez bezpośredniego przełożonego, a następnie przekazany do zaopiniowania przez Radę Instytutu i Dyrektora. Następnie wniosek opiniowany jest przez Dziekana i za pośrednictwem Uniwersyteckiej Komisji ds. Nauki przedkładany do decyzji Rektorowi.

W ramach pomocy świadczonej przez Uniwersytet pracownicy mają możliwość udoskonalania swoich umiejętności w zakresie e-learningu, technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy dydaktycznej, przygotowania materiałów dydaktycznych w języku obcym, prowadzenia zajęć dydaktycznych w języku obcym, a także możliwość wzięcia udziału w bezpłatnym kursie języka angielskiego w ramach szkoleń ujętych w *Zintegrowanym Programie Podnoszenia Kompetencji studentów i pracowników KUL*.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Infrastruktura i zasoby edukacyjne Instytutu Prawa Kanonicznego znajdują się w Collegium Iuridicum, gdzie są sale dydaktyczne, pokoje pracownicze oraz inne służące celom naukowym, jak i socjalnym. Studenci oraz pracownicy Instytutu mają dostęp do wielu książek i czasopism należących do zasobów Biblioteki Uniwersyteckiej KUL wraz z czytelnią oraz bibliotek specjalistycznych. Dodatkowo studenci oraz pracownicy mają zdalny dostęp do e-zasobów, np. poprzez wyszukiwarkę biblioteczną *Primo*, w których znajdują się międzynarodowe bazy danych, książki i czasopisma elektroniczne. Można uzyskać także dostęp do dorobku naukowego pracowników Uniwersytetu, zgromadzonego m.in. w Repozytorium Instytucjonalnym KUL. Studenci oraz pracownicy naukowi mają także możliwość korzystania z nowoczesnego oprogramowania komputerowego dostępnego na licencji Uniwersytetu, oraz w ramach posiadanego konta bibliotecznego dostęp do baz takich jak LEX, Legalis, EBSCO czy wiele innych.

Z uwagi na nieliczną liczbę studentów zajęcia odbywają się zazwyczaj w mniejszych salach, około 20-osobowych, z których większość jest wyposażonych w sprzęt umożliwiający wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, jak komputery i projektory, dostępne są również tablice i monitory interaktywne przystosowane do nauczania na odległość. Monitorowanie postępów naukowych studentów dokonuje się poprzez wyniki sesji egzaminacyjnej, kolokwiów, ćwiczeń oraz różne prace etapowe, stosownie do wymogów danego przedmiotu. Wgląd w całościowy rozwój akademicki oprócz studentów mają również opiekunowie poszczególnych lat.

Informacje o wymaganiach egzaminacyjnych i sposobach ich weryfikacji są w sposób jasny przekazywane studentom na początku nowego semestru ustnie przez prowadzących zajęcia lub za pośrednictwem platformy e-KUL. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia dokonuje ewaluacji wymagań stawianych studentom przez prowadzących zajęcia (czyni to m.in. na podstawie protokołów hospitacji z przeprowadzonych zajęć). Za pomocą platformy e-KUL oraz jej podzespołów następuje dystrybucja materiałów i pomocy dydaktycznych, możliwość zdawania testów lub różnego rodzaju egzaminów *on-line* oraz możliwość kontroli osiągnięcia studenta przez prowadzących zajęcia. Platforma e-KUL zawiera także terminarz zaliczeń oraz elektroniczny dziennik, raport aktywności studenta i inne elementy ułatwiające e-learning.

Istotnym elementem studiów jest także obowiązek dla studentów odbycia praktyki w instytucjach kościelnych. Podczas nich studenci mają możliwość czynnego uczestniczenia w procesie małżeńskim, np. poprzez sporządzanie protokołu z przesłuchiwania świadków, które pozwalają im wykorzystać wiedzę teoretyczną zdobytą na studiach w praktyce. Współpraca nauczycieli akademickich ze studentami odbywa się, oprócz zajęć wykładowych, również w ramach indywidualnych konsultacji oraz Koła Naukowego Kanonistów. Przynależność do Koła jest związana z aktywnym uczestnictwem w życiu Wydziału i Uniwersytetu. Członkowie Koła udzielają pomocy podczas organizacji wydarzeń naukowych, takich jak konferencje, a jego członkom zapewnia się możliwości rozwoju, kierując się zasadą służby dla dobra Kościoła i Ojczyzny.

Uczelnia oferuję studentom, którzy spełniają określone warunki przyznanie stypendium naukowego, socjalnego oraz dla niepełnosprawnych. W trudnych sytuacjach losowych jest możliwość otrzymania zapomogi oraz ulg finansowych na zakwaterowanie w domach studenckich. Forma uczestnictwa w zajęciach w Instytucie Prawa Kanonicznego może być dostosowana do indywidualnych potrzeb studenta, związanych z jego sytuacją zdrowotną, rodzinną, materialną czy pełnionymi funkcjami; możliwe modyfikacje dotyczą zarówno treści programowych, jak i sposobu przeprowadzania zajęć (IOS, ITS, e-learning). Budynki, w których odbywają się zajęcia, są dostosowane do osób z różnego rodzaju niepełnosprawnością (windy, platformy schodowe, podjazdy dla wózków inwalidzkich, tablice informacyjne w alfabecie Braille'a, pętle indukcyjne w aulach,

stanowiska komputerowe dla osób niewidomych i słabowidzących). Uczelnia zapewnia również transport na zajęcia dydaktyczne dla studentów mających trudności z poruszaniem się.

Studenci oraz pracownicy Instytutu Prawa Kanonicznego mają dostęp do wszystkich rodzajów bibliotek na KUL. Biblioteka Uniwersytecka KUL oraz wszystkie jej biblioteki specjalistyczne funkcjonują według zintegrowanego systemu informatycznego VTLS/VIRTUA, umożliwiającego dostęp do katalogów, baz danych, czasopism, czasopism *on-line*, książek elektronicznych, książek darowanych bibliotece oraz biblioteki cyfrowej. Księgozbiór Biblioteki Uniwersyteckiej KUL liczy ponad 2 miliony tytułów i zawiera zasoby ze wszystkich dziedzin naukowych. Pracownicy Biblioteki oferują także takie usługi jak czat *on-line* z bibliotekarzem oraz „konsultacje bliżej naukowca", które mają pomóc w tworzeniu bibliografii, wyszukiwaniu cytowań i pomoc w korzystaniu z zasobów elektronicznych.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie kształcenia i podnoszenia jakości tego kształcenia przejawia się różnorodnie. Przede wszystkim wskazać należy na sam fakt prowadzenia zajęć dydaktycznych przez praktyków, będących jednocześnie nauczycielami akademickimi zatrudnionymi na Uczelni, którzy mają wiedzę o praktycznych aspektach stosowania prawa kanonicznego i przekazują ją studentom, uatrakcyjniając ofertę dydaktyczną. W ramach zajęć przygotowuje się pisma procesowe, rozwiązuje kazusy, czy analizuje konkretne stany faktyczne w oparciu o aktualne problemy podejmowane w orzecznictwie prawa kanonicznego. Udział interesariuszy zewnętrznych mają zapewnić działania integrujące środowisko akademickie ze środowiskiem praktyków poprzez organizowanie studiów podyplomowych, konferencji naukowych z udziałem praktyków, organizację obowiązkowych praktyk studenckich oraz dodatkowych staży, wykłady gościnne.

Istotnym przejawem współpracy z otoczeniem jest zaangażowanie studentów, pod opieką nauczycieli akademickich, w Uniwersytecką Poradnię Prawną (sekcja prawa kanonicznego), ponieważ to właśnie w takiej działalności studenci mają bezpośredni kontakt z interesariuszami. Aktywność taka w studentach kształtuje właściwy sposób podejścia do osób, które zgłaszają się pomoc w rozwiązaniu ich problemów. Interesariusze ci bardzo często znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, chociażby w kontekście nieuregulowanej sytuacji prawnej w Kościele. Studenci mogą dzięki temu ugruntowywać wiedzę zdobytą na zajęciach teoretycznych, a przez jej praktyczne wykorzystanie, nabywają umiejętności rozwiązywania konkretnych sytuacji prawnych. Taka działalność uczy studentów empatii, podejścia do drugiego człowieka oraz promuje postawy działalności *pro bono*.

Instytut Prawa Kanonicznego otwarty jest również na zewnętrzne propozycje i chętnie organizuje wydarzenia naukowe z udziałem różnych grup zawodowych, np. sędziów i adwokatów kościelnych, oficjałów sądów kościelnych, itp. Studenci prawa kanonicznego odbywają praktyki w sądach biskupich w różnych diecezjach, w kuriach diecezjalnych, w kancelariach parafialnych. Samorządy grup zawodowych obejmują patronat nad wydarzeniami odbywającymi się w Instytucie. Istotne w tym zakresie jest wsparcie udzielone przez Władze Uniwersytetu, które m.in. z troską o jakość kształcenia podpisały 2 grudnia 2020 r. list intencyjny o współpracy pomiędzy KUL a Konferencją Episkopatu Polski. Spodziewanym efektem tego listu jest zintensyfikowanie wzajemnej współpracy w zakresie kształcenia specjalistów na potrzeby Kościoła w Polsce i przygotowania diagnozy rynku pracy, w wyniku której uda się określić szczegółowe ramy tych potrzeb.

W związku z ideą angażowania szerokiego spektrum interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych Uniwersytetu, Wydziału i Instytutu w proces podnoszenia i zapewniania najwyższej

jakości kształcenia są uruchomione „konsultacje społeczne". Daje to studentom możliwość nadsyłania różnego rodzaju uwag do opracowywanych projektów regulacji, procedur i dokumentów prawnych kościelnych. W Instytucie funkcjonuje również punkt konsultacyjny w sprawach kanonizacyjnych, który udziela porad interesariuszom zewnętrznym (zwłaszcza diecezjom) w zakresie prowadzenia procesów beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych. Każda osoba zatrudniona w Instytucie jest zobowiązana do dyżurów konsultacyjnych 2 godziny tygodniowo. Informacja ta jest zamieszczona na stronie Instytutu (podany jest dzień, godzina i nr sali).

W ramach współpracy z interesariuszami zewnętrznymi na Wydziale od 2018 r. funkcjonuje Rada Ekspertów Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL, której aktywnym członkiem jest ks. Piotr Skwira – notariusz Sądu Metropolitalnego Lubelskiego. Zadaniem Rady jako stałego ciała opiniodawczego Wydziału, jest m.in.: określanie kierunków rozwoju oferty dydaktycznej, ocena koncepcji kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych przez Wydział, kształtowanie efektów uczenia się na danym kierunku studiów oraz kształtowanie dodatkowej oferty dydaktycznej umożliwiającej uzyskiwanie kwalifikacji rynkowych.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia wpisuje się w cele koncepcji kształcenia, jak np. wszechstronne kształcenie studentów. Podniesienie kompetencji językowych poprzez udział w zajęciach z języka obcego nowożytnego, znacznie poprawia sytuację studentów na rynku pracy.

Na Uniwersytecie funkcjonuje Studium Języków Obcych. Jest to jednostka zajmująca się prowadzeniem zajęć lektoratu. Na kierunku prawo kanoniczne obowiązkowy jest lektorat z języka obcego trwający 4 semestry (30 godzin na semestr, 120 godzin w ramach programu studiów). Program studiów daje możliwość wyboru języka, m.in.: j. angielskiego, j. francuskiego, j. hiszpańskiego, j. niemieckiego, j. włoskiego, j. rosyjskiego. Lektorat prowadzony jest przez kadrę dydaktyczną ze Studium Języków Obcych. Lektorat ma charakter nauki języka specjalistycznego, czyli języka prawniczego. Studenci prawa kanonicznego dołączeni są w ramach lektoratu do studentów kierunku prawo, gdzie uczą się ogólnego słownictwa właściwego dla specyfiki kierunku. Studenci dzieleni są na grupy odpowiednie do poziomu języka według skali A1-C2, zgodnej z egzaminami TELC. Studenci na etapie rekrutacji na studia otrzymują test, ze znajomości języka obcego nowożytnego, na którego podstawie zakwalifikowywani są do odpowiedniego poziomu języka i odpowiednich grup. Lektorat kończy się egzaminem wewnętrznym przeprowadzanym przez Studium Języków Obcych, dzięki czemu studenci mają możliwość otrzymania certyfikatu wewnętrznego. Zgodnie z przypisami powszechnie obowiązującymi studenci prawa kanonicznego mają obowiązek ukończyć lektorat języka obcego nowożytnego na poziomie CEF B2+ niezależnie od poziomu nauczania, od którego zaczynali naukę lektoratu. Studenci mają także możliwość podejść na Uczelni do egzaminów międzynarodowych np. TELC, ponieważ w Studium działają Centra Egzaminów Międzynarodowych.

Studenci prawa kanonicznego zobowiązani są także do nauki języka łacińskiego. Niestety w związku z ogólnouniwersytecką tendencją do redukowania nauki języka łacińskiego na studiach prawniczych, studenci na kierunku prawo kanoniczne mają obowiązkowy lektorat z łaciny ogólnej na I i II semestrze studiów w wymiarze jedynie 60 godzin, zaś na III roku studiów dodatkowo uczą się łaciny prawniczej w wymiarze 30 godzin.

Umiędzynarodowieniu procesu kształcenia sprzyja również prowadzenie zajęć w językach obcych. W programie studiów znajdują się nie tylko zajęcia stanowiące ofertę dla studentów zagranicznych, ale także znajdują się zajęcia w języku obcym dla wszystkich studentów kierunku. Są one przez

studentów wybierane na IV roku studiów z oferty przedmiotów ogólnouniwersyteckich. Trwają 30 godzin.

Polityka międzynarodowa realizowana jest zarówno na poziomie Instytutu Prawa Kanonicznego poprzez współpracę instytucjonalną, jak i przede wszystkim na poziomie sekcji, Katedr i poszczególnych osób. Zwyczajnymi elementami pracy w Instytucie Prawa Kanonicznego są wyjazdy profesorów w celach dydaktycznych do ośrodków zagranicznych w UE i poza UE, zwłaszcza w ramach programu Erasmus+. Każdego roku realizowanych jest kilka wyjazdów. W ramach tego samego programu Instytut gości wykładowców z innych uczelni. Pracownicy i studenci Instytutu uczestniczą w zagranicznych stażach i programach. Studenci wyjeżdżają na studia na różne uczelnie do różnych krajów, gdzie prawo kanoniczne jest szczególnie rozwinięte co prowadzi do nieustannego podnoszenia poziomu kształcenia.

Studenci mają możliwość kształcenia poza granicami Polski. Ubogaca to ofertę studiów przedstawianą studentom na miejscu, a niejednokrotnie jest też inspiracją dla dalszego kształcenia i poszukiwań naukowych. W programie studiów z zakresu prawa kanonicznego studenci posiadają możliwość odbycia części studiów w uczelniach zagranicznych oraz praktyk. Wśród możliwości rozwoju własnych umiejętności, studenci kierunku prawo kanoniczne mogą korzystać z oferty wyjazdów na stypendia zagraniczne w ramach programu Erasmus+ (Mobilność edukacyjna: KA1-HE). Ponadto studenci z niepełnosprawnością mogą skorzystać z dodatkowego stypendium podczas wyjazdu pochodzącego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Aktualnie studentom prawa kanonicznego oferowane są wyjazdy m.in. na: Universidad de Navarra (Pamplona – Hiszpania). W roku akademickim 2020/2021 jeden student prawa kanonicznego obywa studia w Libera Università Maria Ss. Assunta di Roma (La LUMSA, Rzym, Italia). W Instytucie Prawa Kanonicznego powołany jest osobny instytutowy koordynator programu Erasmus+, który animuje studentów, zachęcając do udziału w wymianie międzynarodowej oraz udzielając praktycznych wskazówek dotyczących realizacji programu. Studenci mogą uczestniczyć w wymianach z uniwersytetami zagranicznymi, uzyskując wsparcie ze strony instytutowego koordynatora oraz Sekcji Obsługi Wymian Międzynarodowych Działu Współpracy z Zagranicą KUL. Wyjazdy promowane są przez platformę e-KUL, media społecznościowe, e-maile.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Instytut Prawa Kanonicznego zapewnia studentom wsparcie w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym oraz zawodowym i wejściu na rynek pracy poprzez dostosowanie systemów wsparcia do różnych grup studenckich. Dzieje się to przez takie instytucje jak Uniwersytet Otwarty KUL (do 2021 r.), otwierającym możliwości dla wielu odbiorców, poprzez prowadzenie wykładów i warsztatów, kursów, szkoleń; programy edukacyjne dla osób z zagranicy; wydarzenia o charakterze otwartym; wystawy oraz aktywności skierowane do studentów zagranicznych KUL. W związku z obecnymi ograniczeniami w funkcjonowaniu Uniwersytetu i placówek edukacyjnych działania te przeniosły się do przestrzeni wirtualnej – realizuje się je w formie zdalnej. Odpowiedzią na potrzeby studentów z różnymi rodzajami niepełnosprawności jest KUL CAN. Jego zadaniem jest adaptacja podręczników i innych materiałów dydaktycznych do potrzeb tych osób. Jednostka ta zapewnia dostęp do pracowni komputerowej ze specjalistycznym oprogramowaniem (linijki brajlowskie), nowoczesnego laboratorium językowego z dostosowaniami dla osób niewidomych, kursów orientacji przestrzennej, transport na Uczelnię (dla osób poruszających się na wózkach, w wyjątkowych przypadkach dla innych osób). Formami wspierania procesu uczenia są Zintegrowane Programy Rozwoju KUL, które zapewniają studentom prawa kanonicznego dostęp do płatnych staży zawodowych, szkoleń i warsztatów, które umożliwiają rozwój i kreowanie atrakcyjności na rynku

pracy. Podobne zadanie pełni istniejące na Uniwersytecie Biuro Karier KUL, które wspiera studenta w planowaniu i realizacji ich ścieżki zawodowej, ulepszaniu jego pozycji na rynku pracy. Dokonuje się to poprzez doradztwo zawodowe, organizowanie dodatkowych praktyk zawodowych, a także specjalistycznych warsztatów, umożliwiających nabycie kompetencji pożądanych na rynku pracy (*soft skills*). Student może skorzystać z nadprogramowych staży poradnictwa zawodowego i doradztwa biznesowego, konsultacji dokumentów aplikacyjnych, szkoleń i coachingu zawodowego.

Studenci mogą prowadzić swoją działalność naukową poprzez Program Diament Szkoły Doktorskiej KUL, skierowany do studentów zainteresowanych rozwojem naukowym w interdyscyplinarnej grupie. Program podzielony jest na dwie kategorie: Kopalnię Diamentów (przewidzianą dla studentów drugiego i trzeciego roku studiów licencjackich) oraz Szlifiernię Diamentów (dla studentów studiów magisterskich II stopnia oraz studentów IV i V roku jednolitych studiów magisterskich). Uczelnia oferuje studentom nie tylko nowe projekty naukowe i dydaktyczne, ale także projekty, które integrują środowisko akademickie (granty misyjne dla studentów ustanowione w 2021 r.), promują Uniwersytet w kraju i za granicą, promują region – Województwo Lubelskie.

Aktywność sportowa studentów jest realizowana poprzez Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, które prowadzi sekcję m.in. piłki siatkowej kobiet, w której studentki prawa kanonicznego odnoszą sukcesy. Aktywność studentów w zakresie organizacji jest możliwa dzięki Kołu Naukowemu Kanonistów. Działalność Koła skupia się przede wszystkim na: pogłębianiu wiedzy z zakresu prawa kanonicznego, służeniu pomocą w rozwijaniu samodzielnych zainteresowań naukowych i kulturalnych studentów oraz nawiązywaniu kontaktów i współpracy ze środowiskiem kanonistów w Polsce. Poprzez działalność w Kole aktywni i szczególnie zainteresowani studenci mogą wykazać się swoją wiedzą i umiejętnościami. Ze sposobności takiej mogą skorzystać podczas studenckich ogólnopolskich konferencji naukowych, w czasie których mają możliwość wygłoszenia komunikatów, czy prelekcji.

Zdecydowaną motywacją do osiągania przez studentów wzorowych wyników w nauce jest bez wątpienia Stypendium Rektora dla najlepszych studentów: to wsparcie materialne, które może otrzymywać student, który uzyskał za rok nauki wysoką średnią ocen (4,51) lub posiada osiągnięcia naukowe, artystyczne, albo sportowe na arenie krajowej bądź międzynarodowej. Stypendium Rektora dla najlepszych studentów może otrzymywać nie więcej niż 10% studentów każdego kierunku studiów. Student może ubiegać się o stypendium Rektora najwcześniej na drugim roku studiów jednolitych magisterskich. Laureaci olimpiad międzynarodowych albo laureaci, bądź finaliści olimpiad przedmiotowych o zasięgu ogólnopolskim, mogą ubiegać się o stypendium już na pierwszym roku.

Studenci są informowani o ważnych dla nich projektach przez platformę e-KUL, gdzie mogą znaleźć informacje o programach, planach, informator osobowy, numery telefonów oraz wyszukać tematy prac dyplomowych bronionych w Instytucie. Platforma e-KUL, w części po zalogowaniu, to system dla pracowników naukowo-dydaktycznych, pracowników administracji i studentów. System ma za zadanie ułatwić dostęp do informacji kierowanej przez władze Uczelni oraz poszczególne jednostki organizacyjne, dostęp do wzorów dokumentów i formularzy oraz umożliwiać komunikację pomiędzy pracownikami i studentami. Dzięki centralnej autoryzacji użytkowników, osoby, które zarejestrują się w e-KUL uzyskują również dostęp do poczty e-mail (konto pocztowe) oraz systemu do zarządzania zawartością strony WWW Uczelni (CMS). Użytkownicy w systemie mogą należeć do wielu grup jednocześnie. Automatycznie tworzone są grupy studentów znajdujących się na danym kierunku czy roku studiów, a także grupy pracowników każdego z Wydziałów. System pozwala także na tworzenie dowolnych grup użytkowników na potrzeby tematu badawczego, czy realizowanego projektu. Grupy mogą być zarządzane przez wskazanych przez administratora użytkowników – umożliwia to tworzenie szeregu autonomicznych grup roboczych.

Rozstrzyganie skarg i wniosków należy do kompetencji Prodziekana ds. studenckich, który reprezentuje studentów w kontaktach z nauczycielami akademickimi i władzami, jak również służy radą i pomocą w rozwiązywaniu trudności osobistych. Starostowie poszczególnych roczników spotykają się na bieżąco z Prodziekanem i omawiają ważne problemy dotyczące toku studiów bądź

realizowanych przedmiotów. Pomocą studentom służy także opiekun roku oraz Rzecznik Praw Studenta, który zajmuje się rozwiązywaniem konfliktów i nieporozumień na linii student-wykładowca, służy pomocą prawną.

Przy Poradni Zdrowia KUL funkcjonuje Gabinet Psychologiczny, w którym dyżury pełnią pracownicy Instytutu Psychologii KUL. Osoby, które doświadczają trudności emocjonalnych, kryzysów lub z jakiegoś innego powodu chciałyby porozmawiać z psychologiem mogą skorzystać z takiej pomocy. W zakresie wykonywanych usług są: poradnictwo, terapia krótkoterminowa, diagnoza, wystawianie opinii psychologicznych.

Studenci są zaangażowani w działalność samorządu wydziałowego, jak i uczelnianego, tym samym mają możliwość uczestniczenia w procesach dotyczących jakości kształcenia czy też najwrażliwszych spraw dziejących się na Uczelni. Przedstawicielem każdego rocznika prawa kanonicznego w Radzie Wydziałowego Samorządu Studentów WPPKiA jest starosta posiadający prawo głosu. Na forum wybierane są organy kolegialne Samorządu. Na mocy biernego prawa wyborczego każdy student może kandydować w takich wyborach. Zebrania Samorządu są jawne, przez co każdy chętny może zaangażować się w jego działalność. Ponadto każdy student może kandydować do Uczelnianego Samorządu Studentów, by zaangażować się w działalność ogólnouczelnianą i nawiązać relacje z przedstawicielami innych kierunków. Ponadto jako członkowie USS, studenci mają szanse zostać członkami najważniejszego kolegialnego organu uczelni Senatu (w obecnej kadencji członkami Senatu KUL jest dwóch studentów prawa kanonicznego).

Monitorowanie prowadzenia dydaktyki odbywa się za pomocą ankiet ewaluacyjnych. W każdym semestrze studenci dokonują za pośrednictwem systemu S4A anonimowej oceny pracy wykładowców, w których zajęciach brali udział. Prawo do oceny prowadzącego zajęcia to jedno z najważniejszych praw studentów. Ocena zajęć dydaktycznych dokonywana przez studentów jest sygnałem zwrotnym dla prowadzącego zajęcia, a szczegółowe uwagi, które zostaną zawarte w ankietach, mogą ułatwić doskonalenie procesu dydaktycznego. Jest to też cenna informacja zwrotna dla samych nauczycieli, dzięki której mogą poznać mocne i słabe strony prowadzonych przez siebie zajęć. „Nagroda dla najlepszego dydaktyka", mimo swojego pozainstytucjonalnego charakteru, pozwala studentom wyrazić opinie, a poniekąd wskazać, który z prowadzących zajęcia zasługuje na szczególne wyróżnienie. Nagroda przyznawana jest w trzech kategoriach: profesor, doktor, magister.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach

Wszelkie informacje o ofercie kształcenia, programach studiów, planach, Regulaminie Studiów, Statucie KUL, itd., dostępne są na stronie internetowej Uczelni oraz platformie e-KUL. Dostęp do powyższych informacji w przeważającym zakresie zapewniony jest bez konieczności logowania się do platformy. Publiczna informacja na kierunku prawo kanoniczne obejmuje program studiów i warunki przyjęć, informacje te aktualizowane są na bieżąco. Istnieje także ogólna strona dla osób zamierzających podjąć naukę na KUL (zob. http://kandydat.kul.pl/), na której znajduję się Vademecum rekrutacji. Serwis ten dostępny jest również w języku ukraińskim i rosyjskim. Program studiów dostępny jest na stronie internetowej https://bip.kul.lublin.pl/files/075/programy_studiow/2020-2021/jednolite/prawo_kanoniczne_stacjonarne_zal_1.pdf oraz na platformie e-KUL. W programie studiów uwzględnione zostały przedmioty, punkty ECTS, a także osoby prowadzące zajęcia.

Jedną z najbardziej podstawowych przestrzeni przekazu informacji o Instytucie Prawa Kanonicznego, a także głównym wewnątrzwydziałowym kanałem informacyjno-komunikacyjnym jest niepodważalnie Internet, jednakże nie zrezygnowano z powszechnych i tradycyjnych metod promocji i komunikacji. Do przekazywania informacji pracowników, studentów i kandydatów na studia

wykorzystywane są odpowiednio przygotowane gabloty, w których pracownicy sekretariatu zamieszczają odpowiednie informacje. Są to m.in. programy i plany zajęć, ogłoszenia o publicznych obronach rozpraw doktorskich i aktualnych wydarzeniach naukowych i innych z życia Instytutu.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

W okresie stanu epidemii, w Instytucie Prawa Kanonicznego wdrożone zostały postanowienia wynikające z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 23 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 511, 528, 643 i 741). Sposób realizacji przepisów powszechnie obowiązujących został uregulowany odgórnie przez Rektora KUL (zob. Zarządzeniem Rektora KUL z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie trybu organizacji i przeprowadzania sesji egzaminacyjnej i egzaminów dyplomowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2; Zarządzenie Rektora KUL z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie organizacji kształcenia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2), a także – ze względu na autonomię poszczególnych kierowników jednostek – przez Dziekana Wydziału, którego decyzję dotyczą również istniejącego w strukturze Wydziału Instytutu Prawa Kanonicznego [Zarządzenie Dziekana Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL z dnia 3 czerwca 2020 r. w sprawie zasad weryfikacji efektów uczenia się w okresie obowiązywania stanu epidemii (Nr 1/2020)]. Wskazane akty normatywne dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej KUL lub stronach Uniwersytetu i Wydziału. Zostały także indywidualnie rozesłane za pośrednictwem poczty elektronicznej do wszystkich pracowników Instytutu.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Podstawowym aktem służącym zapewnieniu jakości kształcenia jest *Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia*, który został wprowadzony Zarządzeniem Rektora KUL z dnia 27 marca 2020 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (nr ROP-0101-98/20, poz. 208/2020). Nie jest to jednak pierwsze unormowanie prawne dotyczące kwestii jakości. Poprzedni Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia został wdrożony uchwałą Senatu KUL z dnia 29 listopada 2012 r. Ostatnie zmiany były konieczne z racji na reformę szkolnictwa wyższego w Polsce i wymuszoną nią modyfikację struktury Uniwersytetu (art. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz. U. z 2020 r., poz. 85), w tym Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji i działającego w nim Instytutu Prawa Kanonicznego. Treść Systemu została przekazana do wiadomości wszystkim pracownikom KUL za pośrednictwem wewnętrznego systemu aktów prawnych. System, zgodnie z Zarządzeniem Rektora KUL, tworzony jest z uwzględnieniem autonomii i specyfiki Uniwersytetu oraz na podstawie współpracy, wspierania i upowszechniania najlepszych rozwiązań w zakresie jakości kształcenia w dyscyplinie prawa kanonicznego.

Celem Systemu jest troska o zapewnienie najwyższej jakości kształcenia jako czynnika warunkującego realizację misji i strategii KUL oraz umacnianie i rozwój pozycji Uniwersytetu, w tym Instytutu Prawa Kanonicznego na arenie krajowej i międzynarodowej. Bardzo ważnym celem jest także podnoszenie kwalifikacji studentów, nauczycieli akademickich i pracowników administracji Uniwersytetu, promowanie kultury najwyższej jakości kształcenia oraz doskonalenie instrumentów weryfikacji i oceny procedur w zakresie zapewniania jakości kształcenia.

System zapewnienia jakości kształcenia działa również poprzez wprowadzenie systemu kodowania wszystkich zajęć – zapisywanie się studentów za pośrednictwem platformy internetowej e-KUL na zajęcia. Pozwala to w sposób realny ocenić potrzeby i zainteresowania studentów, w szczególności daje możliwość na szybkie i skuteczne podejmowanie decyzji co do konieczności ewentualnego

zawieszania w planie zajęć tych przedmiotów, które nie cieszą się zainteresowaniem studentów i wprowadzenia z kolei tych, które są w ich ocenie atrakcyjniejsze i przydatniejsze w przyszłości. Działania te podejmowane są na bieżąco. Bardzo ważne są w tej mierze cykliczne spotkania ze studentami. Pozwalają one na uprzednie planowanie stosownych działań w celu usprawnienia zajęć czy podniesienia ich poziomu od strony treści i metodologii.

W ramach dążenia do realizacji zakładanych celów na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji zostały utworzone Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Rady Programowe. Programy studiów opracowuje Rada Instytutu na podstawie przepisów wydanych przez Stolicę Apostolską oraz przepisów państwowych. Podlegają one zatwierdzeniu przez właściwe organy Uniwersytetu.

Dbałość o wysoką jakość kształcenia jest obowiązkiem wszystkich członków społeczności akademickiej. Komisja działa w oparciu o własny regulamin, który określa precyzyjnie zadania Komisji i jej skład oraz tryb działania. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia czuwa nad opracowywaniem polityki jakości kształcenia, procedur zapewnienia jakości kształcenia oraz prowadzeniem oceny jakości kształcenia. Komisja zweryfikowała i zarekomendowała dokumentację programową na lata 2019/20-2023/24 dla Uniwersyteckiej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Prowadzi stałe działania mające na celu pozyskiwanie opinii studentów i interesariuszy zewnętrznych odnośnie do programu kształcenia.

W ramach *Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia* z dniem 1 października 2020 r. decyzją Dziekana Wydziału (WPPKiA – SD- 148/20) została utworzona Rada programowa dla kierunku prawo kanoniczne na lata 2020-2024, której działania skupiają się m.in. na: opracowywaniu i modyfikacji programów i planów studiów oraz opiniowaniu tematów prac dyplomowych i przedkładaniu ich Radzie Instytutu. Powołanie Rady jest jednocześnie odpowiedzią na zalecenia konieczne do wdrożenia przez Instytut wyartykułowane w Raporcie z wizytacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 14 czerwca 2015 r. (pkt 6 zaleceń).

Fundamentalną rolę w ocenie jakości zajęć pełni system ewaluacji zajęć, realizowany poprzez ocenę zajęć dokonywaną w formie anonimowych ankiet przez studentów, wypełnianych za pośrednictwem platformy e-KUL dwa razy w roku: po semestrze zimowym i letnim. Do ewaluacji zajęć studenci zachęcani są przez samych prowadzących. Po zakończeniu semestru zimowego dodatkowo spotkanie ze studentami wszystkich roczników, zachęcające do wypełniania ankiet, odbył Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia. Kolejne spotkania promujące proces ewaluacji planowane są podczas LEXALIÓW. Ocena zajęć dotyczy m.in. przygotowania się prowadzącego do zajęć, jego zaangażowania i atrakcyjności formy prowadzenia zajęć, jak również podejścia prowadzącego zajęcia do studentów a także punktualne ich rozpoczęcie i zakończenie. Ankiety wypełniane są przez studentów. Prowadzący zajęcia ma możliwość zapoznania się z ich wynikami po zakończeniu procesu oraz obowiązek raportowania o wynikach oceny przełożonemu. Kierownicy Katedr odbywają spotkania z prowadzącymi zajęcia, omawiając wyniki ewaluacji i wskazując kierunki podejmowanych zmian. Wyniki ewaluacji zajęć przekładają się na konkretne decyzje dotyczące programu studiów (np. zmiany usytuowania zajęć na ostatnich latach studiów), sposobu prowadzenia zajęć (np. zmiany w zakresie wprowadzania zajęć warsztatowych oraz większego nasycenia zajęć aspektami praktycznymi, ćwiczeniami co jest często postulatem samych studentów), czy też materialnych warunków studiowania (np. reakcja na postulaty poprawy w tym zakresie w postaci podwyższenia standardu bazy dydaktycznej).

Sposób prowadzenia zajęć podlega również ocenie w ramach prowadzonej regularnie przez przełożonych (Kierownika Katedry bądź Dyrektora Instytutu) hospitacji zajęć. W ramach tych działań sporządzane są szczegółowe protokoły, w których odnotowywane są uwagi co do przebiegu samych zajęć, jak również sugestie dotyczące wszelkich zmian co do przedmiotów. Przebieg hospitacji regulowany jest przyjętym obecnie przez WPPKiA regulaminem hospitacji z 7 marca 2019 r. (nowa regulacja przewiduje m.in. możliwość prowadzenia hospitacji doraźnych, co z pewnością ma wpływ na jakość prowadzonych zajęć). Dobrą praktyką przyjętą przez przełożonych jest odbywanie spotkań z prowadzącym zajęcia w celu omówienia wyników hospitacji. Głównym celem hospitacji zajęć warsztatowych i ćwiczeń jest ukierunkowanie prowadzącego na konieczność unikania powtarzania

treści przekazywanych w ramach wykładu i podjęcie działań mających za zadanie przekazywanie wiedzy o charakterze praktycznym, przy uwzględnieniu wysokiego poziomu naukowego. W przypadku negatywnej oceny nauczyciela akademickiego przeprowadzana jest ponowna hospitacja celem weryfikacji.

Wyrazem właściwego funkcjonowania *Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia* jest również analiza kart wszystkich przedmiotów. Wynika to z konieczności zapewnienia spójnych treści zajęć przez wszystkich prowadzących w ramach tego samego przedmiotu, ukierunkowania prowadzących na konieczność aktualizowania treści zajęć i dopasowywania ich do aktualnych potrzeb studentów, również wymagań zewnętrznych (zawodowych i aktualnych potrzeb rynkowych). Przy analizie kart zwraca się również uwagę na aktualność i dostępność źródeł i obowiązkowej literatury.

Efektem uczenia się ma być również zapewnienie studentom dobrego startu na rynku pracy po ukończeniu studiów. W tym celu monitoruje się rynek pracy i wprowadza do oferty studiów zajęcia fakultatywne, które dotyczą specjalistycznych dziedzin prawa, zgodnych z aktualnymi trendami ich rozwoju. Realizacja tych zadań zapewniona jest poprzez kontakt z Biurem Karier KUL oraz przede wszystkim poprzez zapewnienie prowadzenia zajęć przez praktyków, będących jednocześnie nauczycielami akademickimi, którzy stanowią najwłaściwsze źródło odnośnie do tendencji i potrzeb rynku pracy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

Z aktów normatywnych dotyczących nauczania w czasie pandemii, które wskazane zostały w punkcie „Kryterium 9" (w zakresie dodatkowych informacji), wynika, że w ramach polityki jakości kształcenia zapewniono prawidłowe funkcjonowanie Instytutu Prawa Kanonicznego w celu zarówno ciągłości, jak i jakości kształcenia. Nauczanie oraz weryfikowanie efektów uczenia się odbywa się przede wszystkim z wykorzystaniem narzędzia Microsoft Office 365 (platforma Microsoft Teams) oraz pomocniczo platformy e-learningowej Moodle. Instytut wychodzi w tym zakresie naprzeciw trudnościom, jakie mogą mieć studenci, np. gdy nie mają odpowiedniego sprzętu zapewniającego im przystąpienie do egzaminu w formie zdalnej, wówczas Instytut udostępnia studentowi infrastrukturę techniczną Uniwersytetu. Nauczyciele akademiccy zobowiązani są do weryfikowania efektów uczenia się z wykorzystaniem dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym na odległość, przy wykorzystaniu transmisji audio i video, które powinny być rejestrowane.

Istotne jest również to, że zarówno nauczyciele akademiccy Instytutu, jak również jego studenci, w okresie pandemii nie zostali pozostawieni sami sobie w przedmiocie korzystania z technologii informatycznych umożliwiających zdalne nauczanie i weryfikowanie efektów uczenia się. Odpowiednie agendy Uniwersytetu przygotowały szereg szkoleń (on-line) oraz instrukcji ułatwiających korzystanie z narzędzi przewidzianych do kształcenia na odległość. M.in. pracownicy i studenci mają stały dostęp do: 1) instrukcji korzystania z aplikacji Microsoft Teams udostępnionej w ramach Office365 i połączenia się do spotkania; 2) instrukcji tworzenia zespołów klasowych oraz grup studenckich, notesu zajęć i obsługi zadań; 3) instrukcji uruchamiania audio, video i użycia lekcji zdalnych, 4) instrukcji użycia Microsoft Forms, czyli elektroniczne ankiety i testy; 5) linku do szkolenia video z Microsoft Teams; 6) instrukcji wykonywania niektórych czynności w Moodle; 7) instrukcji dwujęzycznej: Moodle – instrukcja dla studentów i osób uczestniczących w kursach (instructions for students and participants).

Całość obsługi technicznej związanej z pracą w aplikacji Microsoft Teams zapewnia administracja Wydziału. Rozkład zajęć, jak również poszczególne zespoły, w ramach których odbywają się zajęcia, tworzone są przez pracownika sekretariatu Instytutu. Studenci logują się do poszczególnych zespołów za pomocą wygenerowanych unikalnych kodów.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	**Mocne strony** • wysokiej klasy kadra naukowa i dydaktyczna; • uprawianie działalności dydaktycznej z aspektami praktycznymi, zwłaszcza poprzez zaangażowanie pracowników Instytutu w sądownictwo kościelne, co umożliwia prowadzenie zajęć kompleksowo, tj. łączenia teorii i stosowania prawa; • możliwość zdobywania przez studentów wiedzy i umiejętności nie tylko w ramach zajęć objętych programem studiów, ale także w ramach Koła Naukowego Kanonistów i wyjazdów zagranicznych w celu odbycia części studiów w jednostce o uznanej renomie międzynarodowej; • właściwe warunki lokalowe, dobra infrastruktura techniczna i dostęp stacjonarny oraz zdalny do najnowszej literatury zapewniają prawidłową realizację procesu naukowego i dydaktycznego.	**Słabe strony** • brak umiędzynarodowienia kadry dydaktycznej; • konieczność dostosowania programu studiów do osiąganych punktów ECTS powoduje niski stopień możliwości zmiany programu studiów poprzez wprowadzenie do niego dodatkowych zajęć, zwłaszcza praktycznych i warsztatowych; • trudności w procesie formacyjnym studentów, który mógłby niwelować ich roszczeniową postawę względem pracowników Instytutu, stawianych wymagań dotyczących przyswajania i egzekwowania wiedzy; • niedostateczna znajomość przez studentów języka łacińskiego, co utrudnia prowadzenie zajęć, których celem m.in. jest analiza źródeł prawa i przygotowywanie studentów do samodzielnej pracy nad źródłami – działania takie są niezgodne z wytycznymi Stolicy Apostolskiej w tym zakresie; • specyfika Instytutu powoduje niewielkie możliwości współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.
Czynniki zewnętrzne	**Szanse** • troska o misyjny charakter kierunku, pielęgnowanie jego katolickiego charakteru, upowszechnianie wiedzy o najwybitniejszym absolwencie Słudze Bożym Stefanie kard. Wyszyńskim, wprowadzanie w życie jego nauczania i formowania studentów w duchu wartości chrześcijańskich; • zwiększenie oferty dydaktycznej jednostki o studia podyplomowe, kursy i szkolenia; • zinstytucjonalizowanie praktyk studenckich; • stan związany z pandemią generuje potrzebę wykształcenia wykwalifikowanych specjalistów, którzy wspomogą np. sądownictwo kościelne w obliczu ograniczenia jego działalności.	**Zagrożenia** • trudności związanie z koniecznością dostosowywania jednostki do wymogów prawa powszechnie obowiązującego w Polsce dotyczącego szkolnictwa wyższego w zakresie, w którym będzie to niezgodne ze wskazaniami Stolicy Apostolskiej; • zmiany w szkolnictwie wyższym w odniesieniu do ścieżki kariery naukowej pracowników dydaktyczno-naukowych – w praktyce większą uwagę zwraca się na osiągnięcia naukowe niż na dydaktyczne. Z punktu widzenia pracownika jest to zrozumiałe i naturalne, ale z punktu widzenia jakości kształcenia jest to niewystarczające; • negatywne oddziaływanie *Ustawy 2.0* w przedmiocie znacznego ograniczenia dostępności do trzeciego cyklu kształcenia – studia doktoranckie – na kierunku prawo kanoniczne; • aktualna sytuacja Kościoła Katolickiego w Polsce może wpłynąć na obniżenie zaufania społeczeństwa do instytucji kościelnych, a w konsekwencji do zmniejszenia zainteresowania wyborem studiów na kierunku prawo kanoniczne, a już studiujących do kwestionowania treści zajęć dydaktycznych.

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Al. Racławickie 14, 20-950 Lublin
NIP: 712-016-10-05, REGON: 000514064

(Pieczęć uczelni)

z upoważnienia Rektora KUL
s. dr hab. Beata Zarzycka, prof. KUL
PROREKTOR

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

Lublin, dnia 1 marca 2021 r.
(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne			Studia niestacjonarne		
		Dane sprzed 3 lat		Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat		Bieżący rok akademicki
		I sem.	II sem.		I sem.	II sem.	
jednolite studia magisterskie	I	11	8	11	-	-	-
	II	12	12	14	-	15	-
	III	9	8	11	8	8	-
	IV	13	13	10	6	6	9 (+3 VI sem. 2019/2020)
	V	13	16	12	4	4	13
Razem:		58	57	58	18	33	25

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
jednolite studia magisterskie	2018	15	15	17	4
	2019	11	7	6	4
	2020	17	8	5	8
Razem:		43	30	28	16

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)

STUDIA STACJONARNE	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	liczba semestrów: 10 liczba punktów ECTS:

	300
Łączna liczba godzin zajęć	3000
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	265
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	231
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	113
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	15
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	3 tygodnie
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 2./

STUDIA NIESTACJONARNE	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	liczba semestrów: 10 liczba punktów ECTS: 300
Łączna liczba godzin zajęć	1740
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	275
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	244
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku	nie dotyczy

kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	102
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	5
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	3 tygodnie
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	0
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. **2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.**	1./ 2./

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarne/~~niestacjonarne~~	Liczba punktów ECTS
Prawoznawstwo	wykład, ćwiczenia	60	9
Prawo rzymskie	wykład, ćwiczenia	75	10
Historia powszechnego prawa kanonicznego	wykład, ćwiczenia	90	7
Historia źródeł kościelnego prawa polskiego (z uwzględnieniem synodów wschodnich)	wykład, ćwiczenia	90	7
Wybrane zagadnienia z teologii moralnej	wykład	30	3
Podstawy światopoglądu katolickiego	wykład	30	4
Wybrane zagadnienia z teologii dogmatycznej	wykład	30	4
Normy	wykład, ćwiczenia	45	6

o chrześcijanach			
Normy generalne	wykład, ćwiczenia	90	7
Prawo o sakramentach świętych	wykład, ćwiczenia	120	7
Teoria i filozofia prawa	wykład	15	3
Teologia prawa kanonicznego	wykład, ćwiczenia	75	6
Zadanie nauczania Kościoła	wykład	45	6
Wybrane zagadnienia z prawa polskiego	wykład	30	5
Prawo wyznaniowe	wykład, ćwiczenia	90	6
Prawa człowieka	wykład	30	4
Prawo zakonne	wykład, ćwiczenia	120	9
Kościelne prawo małżeńskie	wykład, ćwiczenia	120	8
Kościelne prawo karne materialne	wykład, ćwiczenia	90	7
Prawo kanonizacyjne	wykład, ćwiczenia	90	6
Proces zwyczajny	wykład, ćwiczenia	90	8
Ustrój hierarchiczny Kościoła	wykład, ćwiczenia	120	8
Pozasakramentalne akty kultu Bożego oraz czasy i miejsca św.	wykład	45	5
Łacina prawnicza	ćwiczenia	30	2
Prawo katolickich Kościołów wschodnich	wykład, ćwiczenia	90	8
Kościelne prawo publiczne	wykład, ćwiczenia	90	10
Kościelny proces karny	wykład	30	5
Kościelny proces administracyjny	wykład	30	5
Procesy małżeńskie	wykład, ćwiczenia	120	9
Kościelne prawo majątkowe	wykład, ćwiczenia	90	14
Kościelne prawo administracyjne	ćwiczenia	30	4
Ćwiczenia sądowe	ćwiczenia	30	5
Postępowanie dotyczące	wykład	15	1

sakramentu święceń			
Specjalizacja prawa katolickich Kościołów wschodnich	wykład, ćwiczenia	600	42 [Punkty ECTS i liczba godzin dla specjalizacji prawa katolickich Kościołów wschodnich są wymienne z punktami ECTS i liczba godzin zajęć podstawowego programu studiów]
Problemy penologiczne w prawie kanonicznym i polskim prawie karnym; Klinika prawa; Prawo konkordatowe; Małżeństwo i rodzina w religiach Europy; Derecho eclesiástico del Estado polaco; Urząd do Spraw Wyznań wobec wspólnot religijnych (zawieszone); Zasady procesowe w sądownictwie powszechnym i kościelnym [5 do wyboru]	wykład fakultatywny	150	15
Kościelne prawo karne oraz kościelne postępowanie karne i administracyjne; Kościelne prawo małżeńskie i prawo katolickich Kościołów wschodnich; Kościelne prawo procesowe; Prawo o sakramentach świętych (zawieszone) [1 do wyboru]	seminarium	120	8
Razem:		2445	231

[*Sporządzono na podstawie programu studiów kierunku – prawo kanoniczne stacjonarne jednolite magisterskie, cykl od roku akademickiego 2020/2021.*]

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć ~~stacjonarne~~/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Prawoznawstwo	wykład	30	8
Wybrane zagadnienia z teologii moralnej	wykład	30	7
Teoria i filozofia prawa	wykład	15	6
Wybrane zagadnienia z teologii dogmatycznej	wykład	30	5
Podstawy światopoglądu katolickiego	wykład	30	6
Wybrane zagadnienia z prawa polskiego	wykład	18	4
Prawa człowieka	wykład	30	6
Prawo rzymskie	wykład	50	10
Normy generalne	wykład	50	10
Historia źródeł kościelnego prawa polskiego (z uwzględnieniem synodów wschodnich)	wykład	50	10
Historia powszechnego prawa kanonicznego	wykład	30	5
Kościelne prawo majątkowe	wykład	30	7
Ćwiczenia sądowe	ćwiczenia	90	12
Prawo kanonizacyjne	wykład	30	5
Teologia prawa kanonicznego	wykład	30	7
Proces zwyczajny	wykład	50	9
Ustrój hierarchiczny Kościoła	wykład	50	9
Kościelne prawo małżeńskie	wykład	50	9
Prawo wyznaniowe	wykład	50	9
Prawo o sakramentach świętych	wykład	50	9
Prawo zakonne	wykład	50	9
Kościelny proces administracyjny	wykład	30	8
Kościelne prawo	wykład	50	9

publiczne			
Zadanie nauczania Kościoła	wykład	30	7
Normy o chrześcijanach	wykład	30	7
Pozasakramentalne akty kultu Bożego oraz czasy i miejsca święte	wykład	30	6
Kościelne prawo karne materialne	wykład	30	6
Procesy małżeńskie	wykład	30	6
Postępowanie dotyczące sakramentu święceń	wykład	15	4
Prawo katolickich Kościołów wschodnich	wykład	50	6
Kościelny proces karny	wykład	30	3
Specjalizacja prawa katolickich Kościołów wschodnich	wykład	280	48 [Punkty ECTS i liczba godzin dla specjalizacji prawa katolickich Kościołów wschodnich są wymienne z punktami ECTS i liczba godzin zajęć podstawowego programu studiów]
Status prawny katolickich wspólnot na Bliskim Wschodzie; Struktury kolegialne w Kościele partykularnym; Tradycyjne formy życia konsekrowanego (zawieszone); Zarządzanie majątkiem kościelnym; Zasady techniki prawodawczej w prawie polskim i kanonicznym; Iuris Canonici Capita Selecta (zawieszone)	wykład fakultatywny	120	12

[4 do wyboru]			
Prawo kanonizacyjne (zawieszone); Prawo zakonne i kościelne prawo majątkowe; Ustrój hierarchiczny Kościoła [1 do wyboru]	seminarium	120	8
Razem:		1408	244

[*Sporządzono na podstawie programu studiów kierunku – prawo kanoniczne niestacjonarne jednolite magisterskie, cykl od roku akademickiego 2020/2021.*]

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela
NIE DOTYCZY

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	**Forma realizacji**	**Semestr**	**Forma studiów**	**Język wykładowy**	**Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)**
prawo kanoniczne jednolite magisterskie/ Derecho eclesiástico del Estado polaco	wykład fakultatywny	II	stacjonarne	hiszpański	4 (0), dane dla r. ak. 2019/20
prawo kanoniczne jednolite magisterskie/Iuris Canonici Capita Selecta	wykład fakultatywny	I	niestacjonarne	łaciński	zawieszone

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:

Imię i nazwisko:
Tytuł naukowy/dziedzina, stopień naukowy/dziedzina oraz dyscyplina, tytuł zawodowy (w przypadku tytułu zawodowego lekarza – specjalizacja), rok uzyskania tytułu/stopnia naukowego/tytułu zawodowego:
Wykaz zajęć/grup zajęć i godzin zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
Charakterystyka dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki/sztuki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych/artystycznych, w której/których dorobek się mieści (do 600 znaków) oraz wykaz **co najwyżej 10** najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz ze wskazaniem dat uzyskania (publikacji naukowych/osiągnięć artystycznych, patentów i praw ochronnych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe/artystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć.
Charakterystyka doświadczenia i dorobku dydaktycznego (do 600 znaków) oraz wykaz **co najwyżej 10** najważniejszych osiągnięć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz z wskazaniem dat uzyskania (np. autorstwo podręczników/materiałów dydaktycznych, wdrożone innowacje dydaktyczne, nagrody uzyskane przez studentów, nad którymi nauczyciel akademicki sprawował opiekę naukową/artystyczną, opieka nad beneficjentem Diamentowego Grantu, uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/ zajęć/grupy zajęć, opieka nad kołem naukowym, prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich).

5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.
6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Studia stacjonarne jednolite magisterskie							
Nr albumu	**Tytuł pracy dyplomowej**	**Rok**	**Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna**	**Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta**	**Ocena pracy**	**Ocena egzaminu dyplomowego**	**Ocena na dyplomie**
Studia niestacjonarne jednolite magisterskie							
Nr albumu	**Tytuł pracy dyplomowej**	**Rok**	**Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna**	**Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta**	**Ocena pracy**	**Ocena egzaminu dyplomowego**	**Ocena na dyplomie**

8. Akceptowalnymi formatami są: .doc, .docx, .gif, .png, .jpg (jpeg), .odt, .ods, .pdf, .rtf, .ppt, .pptx, .odp, .txt, .xls, .xlsx, .xml.
9. Nazwy plików nie mogą być dłuższe niż 15 znaków i nie mogą zawierać następujących znaków: ~ "# % & *: < >? / \ { | }&%# (spacje wiodące i końcowe w nazwach plików lub folderów również nie są dozwolone).
10. Pliki lub foldery nie mogą być skompresowane.

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.

5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych (publikacji, patentów, praw ochronnych, realizowanych projektów badawczych), których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku, a także zestawienie ich osiągnięć w krajowych i międzynarodowych programach stypendialnych, krajowych i międzynarodowych i konkursach/wystawach/festiwalach/zawodach sportowych z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom.
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

Załącznik nr 2

do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów

uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademiccy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI JANA PAWŁA II